

Δημήτρης Γρηγορόπουλος

Η 3η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ολοκληρώθηκε εκπέμποντας αισιόδοξα αγωνιστικά μηνύματα.

Πρώτο, απέδειξε ότι έχει ισχυρές ρίζες στην ελληνική κοινωνία. Οι Κασσάνδρες που καταστροφολογούσαν ότι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα διαλυόταν αν δεν συμμαχούσε με τη ΛΑΕ, διαψεύστηκαν οικτρά. Παρά την άκριτη αποχώρηση των δύο οργανώσεων, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ όχι μόνον άντεξε, αλλά ενίσχυσε τις δυνάμεις της. Το μαρτυρούν οι χιλιάδες αγωνιστές σε όλη την Ελλάδα, που πήραν μέρος στις διαδικασίες, καθώς και οι αποφάσεις της, όπως αποτυπώθηκαν στο κείμενο της Πολιτικής Απόφασης, που ψηφίστηκε με μεγάλη πλειοψηφία.

Δεύτερο, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ απ' τις κρίσιμες μάχες των τελευταίων μηνών και την 3η Συνδιάσκεψη βγήκε ενισχυμένη και με ανεβασμένο κύρος στη συνείδηση ευρύτερων αριστερών μαζών, γιατί παρά το διακύβευμα, δεν παρεξέκλινε, αλλά ενίσχυσε την αντικαπιταλιστική πρόταση με τις αποφάσεις της Συνδιάσκεψης, αγνοώντας τις Σειρήνες που και εντός των γραμμών της, καλούσαν την ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε μια πολιτική συμμαχίας για την κείνσιανή διαχείριση του καπιταλισμού.

Τρίτο, με δεδομένη τη σοσιαφιλελεύθερη ενσωμάτωση του ΣΥΡΙΖΑ στο σύστημα και τον άτολμο διεκδικητικό ρεφορμισμό του ΚΚΕ, που πρωταγωνίστησε στην αναδίπλωση του αγροτικού κινήματος, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ αποτελεί απαρασάλευτο εγγυητή, στο μέτρο των δυνάμεών της, για τα δικαιώματα και τις οξυνόμενες στην κρίση και τη μνημονιακή διαχείριση ανάγκες της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων.

Τέταρτο, όπως επιβεβαιώθηκε και απ' τη Συνδιάσκεψη και τις αποφάσεις της, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν εμμένει απλώς στις θέσεις της, αλλά αναζητεί τρόπους οργανωτικής πολιτικής, ιδεολογικής αναβάθμισης, νέες μορφές διάδοσης της πρότασής της και διεύρυνσης του αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής και του αντικαπιταλιστικού μετώπου – πόλου, με προσέλκυση δυνάμεων και αγωνιστών, που σπάνε το δεσμό τους με το ρεφορμισμό, χωρίς να έχουν ολοκληρωτικά απαλλαγεί απ' την επιρροή του.

Στη Συνδιάσκεψη διεξήχθη γόνιμος και ζωντανός διάλογος κι εμφανίστηκαν και διαφορετικές απόψεις, με τρία κύρια ρεύματα ιδεών διαφοροποίησης από τις πλειοψηφούσες κατευθύνσεις.

Πρώτο: εμφανίστηκε ένα ιδεολογικό ρεύμα μηχανιστικής μεταφοράς στις διαφορετικές σημερινές ιστορικές συνθήκες του Ενιαίου Μετώπου, όπως διατυπώθηκε στο 3ο και 4ο Συνέδριο της Τρίτης (ΕΜ) Διεθνούς. Στα συνέδρια αυτά τονίστηκε η ανάγκη ενιαίας οργάνωσης του συνδικαλιστικού κινήματος και κοινής δράσης με τα ρεφορμιστικά συνδικάτα. Στο 4ο Συνέδριο πάρθηκε απόφαση για τη δυνατότητα σχηματισμού εργατικής κυβέρνησης (ΕΚ) ως πολιτικής συνέπειας του ΕΜ. Στις αποφάσεις αυτές καθίστατο σαφές ότι η ενιαία συνδικαλιστική οργάνωση και η ενότητα δράσης έχουν ως προσανατολισμό την ταξική πάλη και όχι την ταξική συνεργασία. Εξάλλου, στο θέμα της ΕΚ το 4ο Συνέδριο όρισε ως στοιχειώδες πρόγραμμά της ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα, που πρόβλεπε ακόμη και τον εξοπλισμό! του προλεταριάτου και άλλα προωθημένα μέτρα. Στην τυπολογία των πιθανών ΕΚ απέκλειε ρητά τη δυνατότητα σοσιαλδημοκρατικής εργατικής κυβέρνησης.

Στην 3η συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και εκτός αυτής διατυπώθηκε η προτροπή να επιδιώκουμε «ενιαίο

μέτωπο απ' τα κάτω αλλά και από πάνω και στα συνδικάτα και με πολιτικά κόμματα της ρεφορμιστικής αριστεράς, για να μπορούν να νικάνε οι αγώνες». Αυτή η τοποθέτηση σε συνδυασμό και με την άποψη που διατυπώθηκε απ' τον ίδιο χώρο ότι ο ΣΥΡΙΖΑ «παραμένει ένα κόμμα της ρεφορμιστικής Αριστεράς» και ότι στο ευρύ μέτωπο αγώνα θα χωράνε και οι συνδικαλιστικές παρατάξεις του ΣΥΡΙΖΑ και ο αστικοποιημένος συνδικαλισμός των ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ, δημιουργεί λογικά τη δυνατότητα πολιτικής συνεργασίας με το σοσιαλφιλελεύθερο ΣΥΡΙΖΑ. Άλλοι αυτής της δυνατότητας αποτελεί το επιχείρημα της διαφοροποίησης του κόμματος του ΣΥΡΙΖΑ απ' την κυβέρνηση. Αυτή όμως είναι μια αφηρημένη δυνατότητα. Στην πραγματικότητα μετά την αποχώρηση της ΛΑΕ το ηγετικό κέντρο είναι ενιαίο για την κυβέρνηση και το κόμμα και χειραγωγεί και τα δύο. Προσχηματική είναι και η δυνατότητα συμπαράταξης με διαφοροποιούμενα τμήματα ή στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ. Επειδή όμως στον ΣΥΡΙΖΑ απ' τον Τσίπρα ως το τελευταίο στέλεχος όλοι επιχειρούν να «διαφοροποιηθούν» μ' ένα ψευδοαριστερό πρόσημο, πρέπει να ελέγχεται αν πρόκειται για πραγματική τάση χειραφέτησης απ' τον σοσιαλφιλελευθερισμό ή για τη συνήθη επικοινωνιακή δημοκοπία.

Όσον αφορά την επίκληση των αποφάσεων του 3ου και 4ου Συνεδρίου της Τρίτης Διεθνούς θα αρκούσε η προφανής αναντιστοιχία των ιστορικών συνθηκών και όρων. Ωστόσο, μια συνοπτική αντιπαραβολή θα είναι χρήσιμη. Η Διεθνής πρότεινε ενότητα του συνδικαλιστικού κινήματος, παραμονή των ριζοσπαστών εργατών και στα αντιδραστικά συνδικάτα, ενότητα δράσης όλων των εργατών ανεξαρτήτως πεποιθήσεων και οργανωτικής ένταξης. Αυτοί όμως είναι αυτονόητοι στόχοι της ριζοσπαστικής και μη σεχταριστικής Αριστεράς. Πάντως, το 4ο Συνέδριο δεν πρότεινε «ενιαίο μέτωπο» με τα συνδικάτα της ρεφορμιστικής Αριστεράς ή και της αστικοποιημένης ΓΣΕΕ, όπως προτρέπει η προαναφερθείσα άποψη. Όσον αφορά την ΕΚ το 4ο συνέδριο στην τυπολογία των εργατικών κυβερνήσεων απέκλειε τη σοσιαλδημοκρατική εργατική κυβέρνηση. Πολλώ μάλλον θα απέκλειε τη σοσιαλφιλελεύθερη αστική κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αν υπήρχε τέτοιο πράγμα στην εποχή του.

Εν κατακλείδι, για την αποδέσμευση των εργατών απ' την σοσιαλδημοκρατία η 3η Διεθνής δεν πρότεινε συγκυβέρνηση των κομμουνιστών με τη σοσιαλδημοκρατία ούτε ενιαίο μέτωπο με τα αντιδραστικά συνδικάτα, αλλά κοινή εργατική δράση. Και στις σύγχρονες συνθήκες η ριζοσπαστικοποίηση της αριστερής αποστοιχίσης του ΣΥΡΙΖΑ δεν συντελείται με ασάφειες ή και υπονοούμενα κάποιας προσέγγισης με τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά με την πλήρη αποκάλυψη του αντιδραστικού χαρακτήρα του και την ανειρήνευτη πάλη ενάντια στην κυβερνητική πολιτική. Αλλά και τους εργάτες θα τους απογαλακτίσεις απ' την αστικοποιημένη ΓΣΕΕ, όχι βέβαια συγκροτώντας ενιαίο μέτωπο μ' αυτήν, αλλά καλώντας τους σε διαρκείς αγώνες απ' τους οποίους τους απομακρύνει η ΓΣΕΕ, με εξαίρεση τις γνωστές «ντουφεκίες» των 2-3 24ωρων απεργιών το χρόνο, για να σώζουν τα προσχήματα... Δεύτερο: διαφορετικές και αντίθετες απόψεις διατυπώθηκαν για τη στάση απέναντι σε τμήματα εργαζομένων και νεολαίας, που ριζοσπαστικοποιούνται μέσα απ' την κρίση του ΣΥΡΙΖΑ και τις διεργασίες στο ΚΚΕ. Η συντριπτική πλειοψηφική άποψη εκτιμά ότι αυτές οι δυνάμεις, αν και δεν είναι «καθαρά αντικαπιταλιστικές» τείνουν να υπερβούν το ρεφορμισμό με ταλαντεύσεις βέβαια και αντιφάσεις. Θεωρώντας ότι η πολιτική τους συνείδηση δεν έχει ωριμάσει για ένταξη στον αντικαπιταλιστικό πόλο, προτείνει συγκεκριμένους δρόμους προσέγγισης, κοινής πάλης και αλληλεπίδρασης.

Μορφές πολιτικής συνεργασίας με δυνάμεις που αποστοιχίζονται απ' τον ΣΥΡΙΖΑ

Μορφές αυτής της συνεργασίας είναι η κοινή δράση στη λογική του αγωνιστικού μετώπου, ο πολιτικός συντονισμός με άμεσο βήμα την πλατιά αντιΕΕ κίνηση, ο διάλογος για ζητήματα του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και μετώπου. Στόχος αυτών των συνεργασιών είναι η κοινή αντιμνημονιακή αντικαπιταλιστική δράση μ' αυτές τις δυνάμεις και η άνοδός τους στην αντικαπιταλιστική συνείδηση. Στο θέμα εκφράστηκαν δύο απόψεις αντίθετες προς την πλειοψηφία αλλά και μεταξύ τους.

Η πρώτη προτείνει κοινή δράση και οικοδόμηση του αγωνιστικού μετώπου με αυτές τις δυνάμεις. Αρνείται όμως τις πολιτικές συνεργασίες επικαλούμενη κυρίως την αρνητική εμπειρία με την

προσχώρηση της πλειοψηφίας της ΜΑΡΣ στη ΛΑΕ. Η άποψη αυτή ουσιαστικά είναι σεχταριστική. Περιορίζει τη συνεργασία μ' αυτές τις δυνάμεις στο επίπεδο της κοινής δράσης, ενώ υπάρχει η δυνατότητα αναβαθμισμένης συνεργασίας σε πολιτικό επίπεδο, με αυξημένη επομένως την πιθανότητα ν' αποτελέσει μεταβατικό κρίκο για την ένταξή τους στο αντικαπιταλιστικό μέτωπο. Η αρνητική αναφορά στη ΜΑΡΣ είναι στρεβλωτική. Η πολιτική και εκλογική συμμαχία μ' αυτήν έγινε στη βάση των κόμβων του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και συνέβαλε θετικά στην αναγνώριση του ενωτικού ρόλου της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο χώρο της Αριστεράς. Η προσχώρηση της ΑΡΑΝ και της ΑΡΑΣ στη ΛΑΕ δεν αποδεικνύει την αστοχία αυτής της συμμαχίας. Αυτές οι πολιτικές δυνάμεις είχαν ήδη εκδηλώσει την προτίμησή τους σ' ένα αριστερό ριζοσπαστικό μέτωπο αντί του αντικαπιταλιστικού, αρκετά πριν συναφθεί η συμμαχία με τη ΜΑΡΣ. Σχετικά με το θέμα των δυνάμεων που αποστοιχίζονται απ' τον ΣΥΡΙΖΑ εκφράστηκε και μια άλλη ευρύτερη άποψη. Η ανάγκη πολιτικής συνεργασίας και συμμαχίας των αντικαπιταλιστικών δυνάμεων με ρεφορμιστικές για τη συγκρότηση ενός κοινωνικοπολιτικού μπλοκ της ρήξης, που θα διεκδικήσει την κυβέρνηση. Είναι προφανές ότι αυτή η θέση ρέπει προς το χρεοκοπημένο κυβερνητισμό και δεν συνάδει με την πολιτική κατεύθυνση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Τρίτο: εκφράστηκε και μια άλλη άποψη από μικρό σχετικά αριθμό συνέδρων, που εκφράζεται όμως και σε κομματικούς χώρους. Σύμφωνα με την άποψη αυτή παρά την οξύτατη κρίση, την απογοήτευση της βάσης του ΣΥΡΙΖΑ, τις διαφοροποιήσεις στο ΚΚΕ, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ παραμένει περίπου στάσιμη, πράγμα που συνεπάγεται την εσφαλμένη πολιτική της κυρίως στο θέμα της μετωπικής πολιτικής. Αυτή η τάση απολυτοποιώντας τις μέτριες αποδόσεις (κι αυτές όμως ανεβασμένες) της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο εκλογικό πεδίο, αγνοεί τη δυναμική παρέμβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε πολλά πεδία της ταξικής πάλης, τη διατήρηση της αυτονομίας της και την αναπλήρωση των δυνάμεών της μετά την αποχώρηση της ΑΡΑΝ-ΑΡΑΣ, την πραγματοποίηση της ιδιαίτερα πετυχημένης από άποψη συμμετοχής και πολιτικής ουσίας 3ης Συνδιάσκεψης. Η συμμαχία με τη ΛΑΕ που προτείνει αυτή η τάση, λόγω των συριζαϊκών εμμονών της ΛΑΕ είναι αδύνατη. Δυνατή είναι όμως η κοινή δράση και η συνεργασία σε επιμέρους πολιτικά ζητήματα.